

z kapitalistických armád

VOJENSKÉ UMĚNÍ POZEMNÍCH VOJSK NATO

Velení ozbrojených sil států agresivního bloku NATO, která systematicky usku- tečňují opatření k přípravě na novou vál- ku, věnují velkou pozornost dalšímu zdo- konalování vojenského umění — teorii a praxi přípravy a vedení bojové činnosti. Vojenské umění se dělí podle názorů vo- jenských teoretiků NATO na dvě části — strategii a taktiku. Operační umění nevy- tváří samostatnou část, nejčastěji se vzta- huje k taktice, zřídka ke strategii. V zá- padoněmecké vojenské teorii se kromě toho setkáváme s termínem „vedení ope- rací“.

Evropské členské státy NATO, ve snaze rozpracovat jednotné názory na přípravu a vedení bojové činnosti, přijaly v roce 1967 americkou strategii „pružného reagování“. Ta předpokládá možnost vedení válek s použitím jak jaderných, tak i klasických zbraní, tzn. různé způsoby bojové činnosti v závislosti na situaci.

Velení NATO předpokládá, že v soudo- bých podmínkách mohou vzniknout jak všeobecná (neomezená) jaderná válka, tak i omezené války různého druhu:

— jaderná válka, které se zúčastní jen taktické jaderné síly v rámci jednoho nebo několika válčičů;

— války s použitím jen klasických zbraní;

— lokální války, omezené co do cílů, prostředků boje a území.

Na posledních cvičeních NATO začínala bojová činnost zpravidla s použitím klasic- kých zbraní, potom taktických jaderných zbraní, dále pak se všemi jejich druhy.

Charakteristickým rysem v současné době je to, že vojenské umění pozemních vojsk NATO se podstatně mění, zejména v otázkách vedení operace a boje v pod- mínkách evropských válčičů. Je to v dů- sledku **trvalého přezbrojování armád NATO a změn na válčiči**, spojených s urbani- zací.

—☆—

Vybavení vojsk soudobou tankovou technikou, samohybným dělostřelectvem, protitankovými a protiletadlovými řízený- mi raketami, bojovými a dopravními vrtul- níky — to vše zvýšilo kvalitu tankových

(obrněných) a motorizovaných (mechanizovaných) divizí. Přitom značně vzrostlo procento těchto svazků v pozemních vojskách. To se nakonec projevuje i ve způsobech jejich bojové činnosti.

Jedním z faktorů, které mají vliv na změny ve vojenském umění států NATO, je **zavádění nové a zdokonalování dosavadní výzbroje.**

Jsou rozpracovány tzv. „neutronové bojové hlavice se zvýšenou radioaktivitou“ pro rakety „Lance“, které jsou speciálně určeny k ničení živé síly s využitím uvolněných neutronů. Jak to hodnotí američtí specialisté v jaderné energii, tato nová zbraň nemá tak velký ničivý účinek způsobený tlakovou vlnou a vysokou teplotou, a proto není budovy a tanky. Neutronová zbraň vylučuje jen ohromné množství neutronů, které působí na centrální nervový systém lidí a způsobuje jim strnutí a smrt.

Zásadní modernizace tanků starých vzorů, ale také výroba další generace tanků (Leopard — 2K, XM1, KPz 3/MBT80) značně zvýší palebnou sílu svazků, jejich odolnost a mobilitu nutnou v soudobých podmínkách k vedení rozhodné útočné činnosti. Zavedená bojová vozidla pěchoty „Marder“, AMX — 10P a podobná vozidla v USA a Anglii do výzbroje jsou nejen „nejlepším partnerem tanků“ při plnění bojových úkolů, ale také mohou být účinně použita k podpoře a zesílení pěchoty na bojišti.

K zabezpečení bojové činnosti tankových a mechanizovaných vojsk probíhá intenzivní práce a zkoušky nové generace samohybného obrněného dělostřelectva. Projevila se tendence přechodu na jednotnou ráži hlavnového dělostřelectva (155 milimetrů) a standardizaci výzbroje a bojové techniky pozemních vojsk.

Zdokonalování dosavadních a vznik nových dělostřeleckých systémů a odpovídající munice v budoucnosti značně zvýší účinnost palby pozemních vojsk a umožní zkrátit dobu potřebnou ke splnění bojových úkolů. Proto např. USA vyrábějí dělostřelecké střely s laserovým systémem navedení, které umožňují ničit cíle se zakrytých palebných postavení první ranou. Vznikl nový systém „zbraní“ — náboje s kumulativním účinkem, ve kterých se používá uhlavodík jako výbušina. Tyto náboje, ve srovnání s dosavadními, mají několikanásobnou ničivou sílu.

Při rozvíjení teorie protitankové obrany v soudobém boji věnuje vojenské velení NATO značnou pozornost modernizaci dosavadních a vytváření nových prostředků boje s tanky. Přitom má zvláštní význam

rozpracování PTRS s kumulativní hlavicí a také přizpůsobení protitankových prostředků k použití na útevních vrtulnících.

Ke zvýšení odolnosti a manévrovosti vojsk na bojišti jsou převáděny vojenské prostředky PVO na technickou základnu tankových a mechanizovaných vojsk. Na tomto základě vznikly protiletadlové raketové systémy „Chaparral“ (USA) a „Roland“ (NSR) a dále systémy hlavnového protiletadlového dělostřelectva „Vulcan“ (USA) a „Gepard“ (NSR).

Účinnost ničení nepřítele s soudobým boji a úspěch splnění bojových úkolů ve značné míře bude záviset na odpovídajícím množství prostředků elektronického rušení, nočního vidění apod. u vojsk. Např. pro řidiče jsou vyrobeny speciální přístroje, které jim umožňují dosáhnout takové rychlosti přesunu v noci jako ve dne.

Ke zvýšení účinnosti průzkumu USA, NSA a Anglie plánují zařadit do výzbroje malé, na dálku řízené letouny, které zabezpečí současné vedení průzkumu a navedení palebných prostředků na objekty nepřítele. Na cvičeních byly vyzkoušeny tepelné zaměřovače, s jejichž pomocí je možné zjistit na vzdálenost do 1000 m tankovou a mechanizovanou techniku i auta podle motorů vypnutých před několika hodinami. Pokračuje rozpracování a zdokonalování vojenských radiolokátorů pro pozorování bojiště v noci na vzdálenost 1500–3000 m.

Při rozvíjení vojenského umění jdou teoretické a vojenští vedoucí představitelé NATO především cestou zvyšování dynamičnosti bojové činnosti, která by zabezpečila vedení „bleskových“ operací. Jednou z těchto cest je hledání optimálních variant poměru mezi jednotlivými druhy ozbrojených sil a druhy vojsk, včetně pozemních.

Např. USA věnují značnou pozornost zvýšení vzdušné mobility pozemních vojsk. Intenzivně zkoumají otázky vytváření „smíšených“ jednotek. Studují možnost a účinnost organizace praporu se šesti rotami: dvě obrněné (s převahou tankových čet), dvě mechanizované (většinou s pěšími četami), štábní a podpůrná rota.

NSR plánuje vyzkoušet nový typ organizace mechanizovaných brigád s nižším počtem osob, ale s vyššími bojovými možnostmi. Předpokládá zvýšení počtu tanků, BVP a PTRS. Současně považuje za účelné mít v organizaci brigády menší tankové jednotky (tanková rota ve složení 10 tanků místo 17, a tankový prapor 33 tanků místo 54), což odpovídá podmínkám jejich činnosti v hustě obydlených prostorech evropského válečného.

Výjimečnou pozornost věnují armády NATO praktickému uskutečňování programu vytváření aeromobilních vojsk. Předpokládají, že do organizací armádních sborů budou začleněny vrtulníkové pluky, které kromě palébné síly budou schopny jedním vzletem přepravit asi 90 tun nákladu na vzdálenost více než 350 km. Toto podstatně zvýší možnosti vojsk k rychlému soustředění na hlavních směrech.

—☆—

Při zdůrazňování velkého významu dokončování dosavadních a rozpracování nových druhů zbraní a bojové techniky k dosažení úspěchu v soudobém boji, vojenské velení NATO věnuje v poslední době značnou pozornost zvláštnostem evropského válčičtí. Vznik velkých průmyslových prostorů v industriální společnosti je důležitým faktorem, který mění charakter budoucí možné války.

Ve státech, kde města zabírají značnou část území, bude podstatně omezen manévr vojsk. Vzniká nutnost vedení boje v rozsáhlých hustě obydlených prostorech. Tato činnost vyžaduje nejen speciální druhy zbraní a bojové techniky, novou organizaci vojsk, ale i nové způsoby jejich použití.

K získání nejučinnějších způsobů činnosti vojsk v horách studují teoretikové NATO zkušenosti z druhé světové války a z poválečných lokálních válek. Zobecňují zkušenosti anglo-amerických vojsk při vedení rurské útočné operace (březen—duben 1945), z činnosti německých fašistických vzdušných výsadkových vojsk v květnu roku 1940 při oblédání silně opevněných prostorů, které byly do té doby považovány za nedostupné, a dále boje v hustě obydlených prostorech Koreje, Vietnamu, ve městech Santo-Domingo, Bejrút atd.

Množství velkých měst a značných lesních masivů na evropském válčičtí vyžaduje zvětšovat pásma útoku svazků a útvarů a současně zmenšovat úseky pro průlom obrany. Podstatně se zvyšuje množství objektů (cílů) ničení. Města jsou výhodná pro organizaci obrany, současně však ztěžují manévr vojsk v útoku, nutí k používání vzdušných výsadkových a aeromobilních vojsk.

☆

Podle názorů vojenského velení států NATO, hlavním úkolem pozemních vojsk v útoku v soudobých podmínkách je zničení vojsk nepřítele, obsazení území nebo důležitých prostorů terénu, zbavení ne-

přítele potřebných zásob, demoralizace jeho armády a potlačení vůle vojsk k odporu. Mezi hlavní způsoby útoku patří **útok z chodu a včas připravený útok z přímého dotyku s nepřítelem**. Útok s plánovanou přípravou na dobře organizovanou obranu nepřítele je ovšem nejdražší operací, která je spojená s celou řadou potíží.

Při studiu způsobů vedení útoku jsou velitelé a teoretikové NATO zajedno v tom, že nejlepšími prostředky k průlomu připravené obrany nepřítele a k vytvoření mezer v ní jsou jaderné zbraně, dělostřelectvo a letectvo, kromě toho i mechanizované (motorizované) svazky a útvary. Hlavním úkolem obrněných (tankových) vojsk v těchto případech je rozvíjet úspěch útoku, ničit vojska nepřítele v hloubce a ovládnout konečný objekt (čáru). Při spěšně zaujaté obraně nepřítele a také při jejím dostatečném umlčení (zničení) palbou mohou být obrněné (tankové) svazky a útvary použity v prvním sledu na směru hlavního úderu.

Značnou pozornost věnují státy NATO formám manévru v útoku. Jedinými formami je průlom, čelní útok a obchvat. V americké armádě je druhem obchvatu dvojité obchvat, obejití a obklíčení. Termín „průlom“ je v armádě NSR obvykle zaměňován termínem „čelní úder“ a v anglické armádě — „čelní průlom“; za samostatnou formu manévru je považováno obejití.

Je-li v ozbrojených silách USA a Anglii útok svazků veden smíšenými uskupeními mechanizovaných a obrněných útvarů, pak v západoněmecké armádě je jejich činnost přesně rozdělena podle samostatných směrů a sledů. Předpokládá se, že v soudobých podmínkách mohou být použity na bojišti z dob druhé světové války známé formy bojových sestav „klín“ a „široký klín“. Druhou zvláštností vytváření bojových (operačních) sestav západoněmeckých svazků (svazů) je to, že jejich hloubka je mnohem větší než v armádě USA, ve stejné nebo dokonce menší šířce pásma útoku.

Ze všech států bloku NATO jen v americké armádě přechod do útoku z přímého styku s nepřítelem se předpokládá někdy uskutečnit (zvláště v noci nebo za špatné viditelnosti ve dne) způsobem pronikání (prosakování) malých skupin bojovými sestavami nepřítele do zvoleného prostoru soustředění, z kterého potom útočí na směrech proti nejdůležitějším objektům obránce. Zvláštností názorů amerického velení na vedení útoku v soudobých podmínkách je i to, že v souladu s plným řádem se doporučuje v široké míře použít

vat rušivou činnost do týlu nepřítele, dále i demonstrační a klamnou činnost.

Pro vojenské umění americké armády v útoku je charakteristická snaha dosáhnout vysoké účinnosti palebného zabezpečení bojové činnosti. Polní řád uvádí, že na úseku průlomu nebo na směru hlavního úderu (při čelním úderu) je nutné vytvořit šestinásobnou převahu sil a prostředků.

Pro západoněmeckou armádu je charakteristická rozhodná útočná činnost se širokým využitím manévrovacích možností motorizovaných a tankových vojsk, letectva, aeromobilních útvarů a jednotek. Při respektování požadavků vedení vysoce manévrových operací, hlavní důraz je soustředěn na sílu prvního úderu, vedeného do celé taktické a později i operační hloubky obrany.

Hloubka bojových úkolů a tempa útoku armád států NATO jsou podmiňovány různými faktory. Nejdůležitějšími z nich jsou bojové možnosti nepřátelské strany a terénní podmínky. Současně s tím se předpokládá v průběhu prvního dne bojové činnosti obsadit území nepřítele do celé taktické hloubky obrany a vytvořit výhodné podmínky k dalšímu rozvíjení útoku.

Velení armád států NATO předpokládá v útoku nepřetržitě udržovat palebnou převahu nad nepřítelem. V tom je záruka manévru vojsk na bojišti a snížení jejich ztrát. Palebná podpora útoku má zahrnovat palebnou přípravu, ale také přímou a všeobecnou podporu vojsk v útoku palbou všech druhů.

Přechodu vojsk do útoku zpravidla předchází palebná příprava s použitím jaderných a klasických nebo jen klasických prostředků ničení. Přitom hlavními principy jsou překvapení a hromadné palebné údery vedené v prvním pořadí na nejdůležitější cíle na hlavních směrech.

V průběhu útoku je vedena palebná podpora útočících jednotek a útvarů, dále i všeobecná podpora palbou svazků nebo svazů v celku. Velení jaderných zbraní, bude-li rozhodnuto o jejich použití, je v rukou velitelů svazků a svazů.

V dynamice boje je věnována značná pozornost součinnosti tankových a mechanizovaných (motorizovaných) vojsk s dělostřelectvem a dalšími prostředky palebné podpory. Je organizována ve úspěších útočících tankových svazků a útvarů jako neúčinnějších sil ke zničení nepřítele v obraně. Tank zůstává hlavním úderným prostředkem bojové činnosti. Zejména tanky jsou nejdůležitější proti působení ničivých faktorů jaderných zbraní a současně mohou nejlépe využít výsledků jaderných úderů.

Při organizování boje s tanky, vzhledem k tomu, že protitankové řízené rakety svou dálkou činností často převyšují tankové kanóny, je považováno za normální jev použití kumulativních protitankových střel a dýmových clon proti zjištěným a předpokládaným postavením PTRS vojsk v obraně.

Mezi nejdůležitější principy bojové činnosti ve vojenském umění armád NATO patří:

- hluboké studium nepřítele a vedení nepřetržitého průzkumu;
- soustředění sil a prostředků na rozhodujícím místě a v potřebné době;
- soustředění palby všech druhů;
- těsná součinnost druhů vojsk a druhů ozbrojených sil;
- maximální zvážení možností zbraní a bojové techniky;
- dovedné využití terénu;
- rozhodná činnost atd.

Vojenské umění armád NATO v poslední době věnuje zvláštní pozornost úloze psychologických faktorů v boji. Např. náčelník školy obrněných vojsk USA je toho názoru, že existují psychologické faktory při vedení útočných operací, které se někdy rovnají nebo i převyšují skutečnou bojovou sílu vojsk v útoku. Ta strana, která pevně věří, že musí zvítězit, zpravidla také zvítězí. Podle názorů řady vojenských teoretiků na rozhodující úseku na bojišti obvykle zvítězí vojska, která jsou schopna rychle zabezpečit potřebnou převahu, prudkou ztec a rozhodnou činnost.

Vojenské umění vojsk NATO věnuje značnou pozornost bitevním vrtulníkům (vrtulníkům palebné podpory). Vrtulník, vybavený protitankovými řízenými raketami, zvyšuje možnosti v útoku. Má velké přednosti v dále činnosti před tanky, bojovými vozidly pěchoty a radiolokačními prostředky blízké činnosti, které zjišťují cíle pro vojskovou PVO, zvláště na vzdálenost nad 2000 m. Protitankové vrtulníky jsou zpravidla mimo dosah jak dalekonosného protiletadlového dělostřelectva, tak také protiletadlových raket. Pro větší bezpečnost zaujímají „postavení“ ve výšce 5–15 m nad zemí.

V soudobém útočném boji věnuje velkou pozornost manévru silami a prostředky. Je to podmíněno jak nutností jejich rozptýlení do hloubky a šířky, tak i samotným charakterem soudobé vysoce dynamické bojové činnosti. Podle názoru řady vojenských odborníků jedna třetina vojsk v útoku může „vést průzkum bojem“ způsobem palebného umlčování a zjišťování slabých míst v obraně nepřítele. Ostatní síly se musí rychle soustředit na zvoleném směru úderu.

Narůstání úsilí v útoku se uskutečňuje zejména zasazováním druhých sledů (záloh) do boje. Přitom druhé sledy (zálohy) brigád jsou zasazovány po obsazení úseků obrany útvarů prvního sledu divizí nepřitele. Druhé sledy (zálohy) divizí a armádních sborů jsou většinou zasazovány po splnění bližších úkolů odpovídajících svazků. Druhé sledy (zálohy) svazků a svazů v závislosti na situaci mohou zasáhnout do boje celé nebo jen určité jejich části.

Zvláštnost názorů velení anglické armády je v tom, že druhé sledy (zálohy) divize jsou ve většině případech předurčeny k dokončení průlomu pásma obrany divizí prvního sledu vojsk v obraně. Naproti tomu americké a západoněmecké velení považují za správné použít druhé sledy (zálohy) po ovládnutí tohoto pásma. Zasazují se do boje do mezer v bojových sestavách, na bocích nebo překračováním.

Po zasazení druhých sledů (záloh) do boje je věnována hlavní pozornost rozvíjení úspěchu útoku. V té době je nutné rozhodnou činností v hloubce obrany nedovolit nepříteli organizovat obranu na mezilehlých postaveních (čárách) nebo přejít k plánovanému odchodu. Proto se předpokládá neustálé narůstání tempa útoku; dosahuje se jednak palebným působením na vojska v obraně, rozhodným útokem zasazených druhých sledů (záloh), jednak širokým použitím vzdušných výsadků a aeromobilních vojsk.

Při rozvíjení úspěchu je plánována činnost vojsk na směrech a takové druhy manévru, jako je obejít a obchvat. V tomto období jsou jaderné zbraně používány zejména ke zničení ohnisek odporu, blokování ústupových cest, zničení prostředků jaderného napadení a záloh nepřitele.

V průběhu bojové činnosti, na základě posledních cvičení, je věnována hlavní pozornost vedení operací při změně směru hlavního úderu, sladení palby a manévru a součinnosti pozemních vojsk s vzdušnými útvary a letectvem.

Závěrečným obdobím rozvíjení útoku je pronásledování. Přitom hlavním úkolem není ovládnutí určeného objektu, ale konečné zničení vojsk nepřitele.

—☆—

Ve vojenském umění armád států NATO zaujímají důležité místo i **otázky obrany**. Je to podmíněno především charakterem bojové činnosti a možnostmi širokého použití prostředků hromadného ničení.

Cílem obrany může být:

- zmařit útok nepřitele,
- uchovat vlastní síly a prostředky,

- udržet určité objekty nebo prostory,
- získat čas,
- oslabit vojska nepřitele,
- zabezpečit soustředění nepřátelských uskupení ve výhodném prostoru nebo směru.

Přitom podle názorů amerického velení je nutné dosáhnout při organizování obrany toho, aby převaha vojsk v útoku nebyla větší než 3 : 1.

Obrany pozemních vojsk armád států NATO se dělí na dva druhy:

- v americké armádě na mobilní obranu a obranu prostoru;
- v západoněmecké armádě na pohyblivou a poziciční obranu;
- v anglické armádě na mobilní a poziciční obranu.

Rozdíl mezi mobilní a pohyblivou obranou, dále i obranou prostoru a poziciční je ve vytvoření uskupení sil a prostředků (v bojových sestavách), v ženijním vybudování terénu a způsobech vedení obranného boje.

Podstatou obrany prostoru (poziciční obrany) je zničení nepřitele před předním okrajem obrany se současným pevným udržením bráněného území. Mobilní (pohyblivá) obrana připouští dočasnou ztrátu terénu s cílem vlákat útočníka do výhodných prostorů, vést na nahromaděná uskupení jaderné a palebné údery, protizteče (protiúder) zakončit jejich zničení a obnovit původní postavení.

Mobilní (pohyblivá) obrana je založena na širokém použití jaderných zbraní a palby klasických prostředků ničení, na manévru vojsk v protiútku s cílem zakončit zničení hlavního uskupení útočících vojsk a vytvoření výhodných podmínek pro přechod do útoku. V souvislosti s jejími cíli organizuje se i ženijní budování obrany, tj. budují se příčná postavení, rajóny obrany a ženijní zátarasy.

Při organizaci tohoto druhu obrany jsou minimální síly a prostředky použity k pevnému udržení obsazených postavení a hlavní síly jsou rozmístěny ve druhém sledu (záloze) s cílem vést po palebných úderech rozhodné protizteče (protiúder). V tomto případě je sklouben boj na zdrženou a v obraně s útokem ve prospěch zničení úderného uskupení nepřitele v hloubce obrany. Mobilní (pohyblivá) obrana svazků a svazů je v soudobých podmínkách hlavním druhem obrany. Zabezpečuje ochranu vojsk před jadernými údery nepřitele, iniciativu v činnosti, manévru, útočný nápor, napomáhá rychlému soustředění převahy sil na rozhodujících směrech a vyhýbá se šablonovitosti při organizování obrany.

Obrana prostoru (poziční obrana) je založena na pevné obraně nejdůležitějších úseků terénu (v obsazených postaveních). Hlavním úkolem vojsk v obraně v tomto případě je zastavit a odrazit úder nepřítele s využitím výhodných podmínek terénu a jeho ženijního vybudování. Základem jsou palebné prostředky a vojska prvního sledu svazků a útvarů. Proto v prvním sledu je soustředěna větší část sil a prostředků.

Šířka pásma obrany svazků závisí zejména na terénních podmínkách, důležitosti bráněného prostoru a druhu obrany. Na hlavním směru je téměř dvakrát menší než na vedlejším směru a dosahuje např. u armádního sboru USA a NSR až 120 km i více, u anglického armádního sboru do 100 km. Hloubka obrany západoněmeckých svazků je zpravidla větší než u ostatních armád NATO.

Bojová sestava divize a armádního sboru obyčejně zahrnuje:

- první a druhý sled (vševojskovou zálohu),
- taktický vzdušný (aeromobilní) výsadek,
- uskupení polního a protiletadlového dělostřelectva,
- speciální zálohy.

Obrana v současné době pro všechny druhy sil a prostředků, bez ohledu na to, zda jsou v sestavě hlavních sil nebo v záloze, je založena na těchto čtyřech hlavních zásadách:

- stupni nebezpečí,
- terénních podmínkách,
- možnosti kruhové obrany,
- možnosti vedení protizteč.

Taktikou obrany podle těchto zásad je zničit nepřítele před předním okrajem nebo v hloubce prvního pásma obrany (předsunutého obranného postavení) armádního sboru. To znamená, že udržení taktické hloubky obrany, zvláště prvního pásma, tvoří základ obranné činnosti pozemních vojsk. Proto také vševojskové zálohy jsou ve většině případech slabé.

Současně jsou někteří vojenští teoretikové toho názoru, že zničení útočícího uskupení nepřítele je možné v hloubce vlastní obrany.

K odražení útoku tanků se doporučuje široce používat bitevní vrtulníky, rozmístit do sledů protitankové prostředky a vybudovat pro ně záložní postavení a skryté osy přesunu; v jednotkách do praporu v to

vytvářejí krytá postavení — léčky, které zvyšují možnosti obránce.

Dozrála nutnost rozpracovat taktiku obranného boje v hustě obydlených průmyslových prostorech s různou hustotou zástavby. Těmto otázkám, ve vztahu k evropskému válečnickému, věnují zvláštní pozornost v americké a západoněmecké armádě. V souvislosti s hledáním nových způsobů boje někteří autoři navrhuji vytvářet k vedení boje v podobných prostorech speciální útvary.

Jedním z projevů iniciativy obránce je vedení protizteč. Přitom protizteč ke zničení prvního sledu útočících vojsk musí trvat tak dlouho, aby obránce stačil včas získat dříve opuštěná postavení a s využitím vlastní převahy připravit a odrazit druhý sled vojsk v útoku nepřítele. Vojska, která vedou protizteč, jsou chráněna proti pozorování a palbě dýmovými clonami.

—☆—

Střetný boj je i nadále považován jako druh bojové činnosti, který vzniká za přesunu vojsk v předbojových sestavách při střetnutí s nepřítelem, který je většinou na přesunu. Končí po ujasnění situace a zasazení hlavních sil nebo také předstunutých jednotek do boje.

V soudobých podmínkách bude střetný boj charakterizován rychlým spádem se současnými náhlými změnami situace. Proto zvláštní význam má široký a rychlý manévr vojsk, získání iniciativy a vnučení vlastní vůle nepříteli. Hlavní podmínkou dosažení úspěchu je předejití nepřítele v bojové pohotovosti, tj. ve vedení průzkumu, zahájení palby, rozvinutí a zahájení boje. V průběhu střetného boje se doporučuje široce využívat všech prostředků palebného ničení, taktické vzdušné výsadky a aeromobilní jednotky na vrtulnicích. Protitankové prostředky se soustřeďují na hlavním směru. Při dostatku času se budují protitankové výbušné zátarasy.

—☆—

V poslední době věnují armády NATO značnou pozornost **noční činnosti** pozemních vojsk. Vojenští odborníci předpokládají, že široké použití soudobých technických prostředků v nočním boji způsobí, že taktika činnosti vojsk v noci se v podstatě ničím nebude lišit od denní činnosti. Noc již není nejlepším způsobem maskování. Proto v nočním boji je účelné dovédně využívat reliéfu terénu a dýmových

clon. Ke zvýšení účinnosti vedení palby a boje v celku nasazují se na ruční zbraně, granátometry atd. přístroje infračerveného záření. Kromě toho se mohou v boji

používat menší reflektory infračerveného záření a přístroje pro vidění v noci, instalované na obrněných transportérech a jiných vozidlech.

Vzhledem k vybavení armád NATO kvalitativně novými druhy výzbroje a bojové techniky, ke zlepšení organizace vojsk a změnám podmínek evropského válčiště zdokonalují se také způsoby bojové činnosti armád NATO. Vznik aeromobilních vojsk, vybavení svazků nejnovější obrněnou technikou, samohybným dělostřelectvem, prostředky vzdušného průzkumu — to vše zvětšuje rozmach operací a ještě zvyšuje manévrovost pozemních vojsk na válčišti.

Vojenské umění států NATO vyjadřuje agresivní charakter vojenské doktríny těchto států.

Z toho vyplývá nutnost sledovat změny ve vojenské teorii a praxi armád NATO.

(Upraveno ze sovětského tisku)